

Góð tíðindi til tey, sum ætla at seta fót undir egið bord:

Fer nú aftur at lána til sethús

Eftir hava ligið í dvala í fyra ár, fer Húsálansgrunnurin nú aftur at lána til sethús. Men hann fer at leggja størri dent á at lána til gomul hús, enn til nýggj

ÁKI BERTHOLDSEN

Húsálansgrunnurin fer nú aftur at lána til sethús.

Húsálansgrunnurin helt uppat at lána til sethús í ringasta kreppuárinum 1993, og síðani hevur kassin verður afturlatin og stongdur.

Men nú lyftir hann lokið av aftur, og fer aftur at lána fólki, sum ætla at seta búgva, pening.

Jóannes Dalsgaard, stjóri á Húsálansgrunninum, sigur, at fyrst verða tær umsóknir um lán avgreiddar, sum tey høvdu liggjandi, tá ið lokið varð lagt á í 1993 og sum tí ikki vórðu avgreiddar.

Í tann mun, tey fólkinu ikki hava funnið aðrar figg-

ingarmøguleikar, verða tær umsóknirnar jættaðar fyrst, sigur Jóannes Dalsgaard.

Hann sigur, at Húsálansgrunnurin mátti fáa sær eitt andarúm í 1993 tí støðan var so óviss og tey hildu, at útláni vóru nóg stór eftir innøkunum, grunnurin hevði.

Men nú er støðan broytt og húsálansgrunnurin hevur tí gjørt av at loysa posabandið aftur.

Merkja at gongd er á Bæði bankin og og sparikassin hava verið frammi við tíðindum um, at gongd er á sethúsamarknaðinum aftur.

Sethúsaprísurin er hækkaður 28% seinasta árið sigur Føroya Sparikassi. Størsta hækkingin er í Havn, men annars hækkað prísurin um alt landið.

Eisini húsálansgrunnurin merkir at gongd er komin á aftur húsabygging og húsamarknað.

Jóannes Dalsgaard sigur, at seinastu tíðina hevur húsálansgrunnurin fingið nógvar umsóknir um lán til sethús.

Harafturat hevur húsálansgrunnurin fingið nógvar fyrispurningar í telefonini frá fólki, sum ætla at seta búgva.

Meiri til gomul hús

Men hóast húsálansgrunnurin nú letur pengaskápið upp aftur, verður tað ein óðrvisi útlánspolitikkur, hann fer at varta upp við framyvir.

Jóannes Dalsgaard sigur, at tey fara at leggja størri dent á at veita lán til gomul hús, enn til nýggj hús.

– Í vissum førum fara vit at kanna eftir, um tað er ráðiligt at bliva við at byggja nýggj hús í eini bygd, har fleiri hús standa tóm.

– Í ávissum bygðum er i-valeyst av húsum og tað kann tykjast heilt burturvið at bliva við at byggja. Í slíkum førum kann tað væl verða, at vit fara ikki at jætta lán til nýggj hús, men at vit fara heldur at bjóða fólki lán at keypa eini tómt hús fyri.

Hinvegin fær húsálansgrunnurin heldur ikki at nokta fólki at byggja, sum endiliga vilja og sum hava nógvan eiginpening.

Tað hevur leingi verið ein høvuðsatfinning ímóti Húsálansgrunninum, at hann tað hevur verið so ringt at fáa lán til gomul hús.

Húsálansgrunnurin hevur ikki viljað figgiað frívirði í húsum og tí hevur hann bara latið lán til hús eftir metingarvirðinum, ikki eftir

marknaðarvirðinum.

Hverja ferð marknaðarvirðið fór 50.000 uppum metingarvirði, lækkaði lán-ið úr húsálansgrunninum 15%. Tvs, at tað var skjótt, at einki lán fekt til gomul hús, serliga í Havn og í størri bygðum, har prísirnir vóru høgir.

Kappast um rentuna

Ein annar spurningur er, um húsálansgrunnurin sleppur av við nógur lán, tí kappingin við bankarnar um rentuna er so hørð. Og í vissum førum er rentan í bankanum eitt lítið sindur lægri, enn hon er hjá húsálansgrunninum.

– Tað kann vera. Men afturfyri fær lántakarinn so ta trygd frá okkum, at rentan stendur í stað og flytir seg ikki so nógv, sum tann hjá bankunum. Í løtuni er bankarentan lá, men eg mæli fólki til at hugsa fram í tíðina, tí tað er so skótt, at hon kann so skjótt hækka aftur, sigur Jóannes Dalsgaard.

Húsálansgrunnurin fer at lyfta lokið av kassanum aftur. Men vit fara at lána meiri til gomul hús sigur Jóannes Dalsgaard

Góð tíðindi til øll, sum kundu hugsa sær eini minni hús:

Fólk skulu hava fleiri møguleikar at velja í

Tað er mangan tungt hjá eldri fólki at halda eini stór hús. Húsálansgrunnurin ætlar sær at leggja lunnar undir alternativa bygging, so at tað verður lættari hjá fólki at flyta í smærri íbúðir tá ið reiðrið er tomt og aldurin farin at bila

ÁKI BERTHOLDSEN

– Fólk eiga at hava fleiri

møguleikar í at velja, tá ið tey fáa sær tak yvir høvdið. – Og tá børnini eru flutt

heiman í frá, og aldurin farin at bila, eiga tey at fáa møguleikan fyri at búgva biligari.

Húsálansgrunnurin fer nú undir nýskapandi og spennandi bústaðarpolitikk.

Jóannes Dalsgaard, stjóri í grunninum, heldur, at tað er skeivt at føroyingar stara seg blindar uppá tann eina møguleikan: At byggja sær stór sethús, sum tey síðani „hanga uppá“ alt lívið.

Húsálansgrunnurin fer tí í næstum at verða við til at leggja lunnar undir alternativa bústaðarbygging.

Húsálansgrunnurin hevur aðalfund í næstum, og fyrr enn hann hevur verið við stjórin ikki út í æsir við, hvørjar ætlarnar eru.

Men aðalhugsanin er at bróta bústaðarvanarnar hjá føroyinginum.

Jóannes Dalsgaard heldur, at føroyingar hava sturt seg

blindan uppá tann eina møguleikan: At hvørt hús-íð skal hava síni hús, sum stendur leyst.

Hann vísir í hesum sambandi á teir bústaðarmøguleikar, sum eru í Danmark og øðrum londum við.

– Aðrastaðni er tað vanligi, at fólk búgva eftir umstøðunum.

– Í góðum, arbeidsfórum árum og børnum búgva tey í húsum.

– Men tá ið reiðrið er tomt, og børnini flutt heim-

an í frá hava er sum oftast møguleiki at selja húsini og flyta í eina íbúð, sum bæði er væl biligari at búgva í, og væl biligari at halda, enn eini heil sethús.

Jóannes Dalsgaard sigur, at tað er eingin loyna, at tað kann fella mongum pensionistum ógvuliga tungt at røkja og halda eini heil hús.

Hann heldur tí, at tey høvdu verið sera fegin fyri at fingið møguleikan at flutt í onkur minni hús.

Men stjórin í Húsálans-

grunnurin heldur, at tað er eisini rætt at geva ungum fólki møguleikan at velja sær eina lutfalsliga biliga íbúðarlýsn, heldur enn at tey bara skulu hava eina dýra sethúsaloysn at velja í.

Hann heldur, at tørvurin er størstur í Havn, so tað verður í Havn, at mesta orkan verður lögð í hesum sambandi. Men tørvurin fer uttan iva eisini at koma á bygd heldur stjórin í Húsálansgrunninum.

Vit hava tær vælumtóktu

TROYGGJURNAR TIL KAPPRÓÐRARFÓLKÍÐ

SAMVINNUFELAG FISKIMANNA

Bryggjubakki · Tlf. 11753

